

Polítiques culturals i de comunicació

Nicolás Barbieri
Judith Clares Gavilán
Miguel Ángel Casado del Río
David Fernández Quijada
Josep Àngel Guimerà i Orts

PID_00219128

Material docent de la UOC

Nicolás Barbieri

Professor del departament de Ciència Política i investigador de l'Institut de Govern i Polítiques Públiques, de la Universitat Autònoma de Barcelona. És també consultor de la Universitat Oberta de Catalunya. La seva recerca es desenvolupa en l'àmbit de l'anàlisi de polítiques públiques, particularment de les polítiques culturals i socials. Ha publicat articles en revistes acadèmiques com *International Journal of Cultural Policies*, *Pôle Sud* o *Papers*.

Judith Clares Gavilán

Professora dels Estudis de Ciències de la Informació i la Comunicació de la UOC. Centra la seva recerca en l'àmbit de l'estructura i les polítiques de comunicació. Directora acadèmica del postgrau de Distribució audiovisual VOD i nous models de negoci. UOC-filmin i codirectora acadèmica del màster de Periodisme digital i direcció de projectes de comunicació digital UOC - El Periódico - Lavinia. Escriu periòdicament a *Come In*, la revista dels Estudis de Ciències de la Informació i la Comunicació.

Miguel Ángel Casado del Río

Doctor europeu per la Universitat del País Basc amb una tesi doctoral sobre les polítiques de foment de la producció audiovisual a les comunitats autònomes espanyoles i a Escòcia. Màster en Integració europea per la Universitat del País Basc i expert universitari en Dret audiovisual per la UNED. Actualment, professor del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universitat del País Basc.

David Fernández Quijada

Doctor en Comunicació Audiovisual per la Universitat Autònoma de Barcelona. Els seus camps de recerca inclouen la indústria televisiva i les seves polítiques, el servei públic de comunicació i les tecnologies de la comunicació, i també la comunicació científica. Investigador visitant de l'Institute of Communications Studies de la University of Leeds (Regne Unit) i del DTT-Lab/CSP a Torí (Itàlia), els seus treballs més recents sobre l'estructura del sector audiovisual s'han publicat en revistes com *International Journal of Cultural Policy*, *Comunicación y Sociedad*, *Zer*, *Ámbitos* i *Quaderns del CAC*. Podeu trobar informació actualitzada sobre l'autor al seu web professional, <http://www.fernandezquijada.net>.

Josep Àngel Guimerà i Orts

Professor agregat interí del Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universitat Autònoma (UAB) i investigador de l'Institut de la Comunicació (In-Com-UAB). Doctor des de 2006, la seva tesi va obtenir el premi de recerca del CAC el 2007. La seva activitat investigadora se centra en la estructura i les polítiques de la comunicació i els seus objectes d'estudi preferents són els sistemes mediàtics a les nacions sense estat i la televisió.

L'encàrrec i la creació d'aquest material docent han estat coordinats per la professora: Judith Clares Gavilán (2015)

Primera edició: febrer 2015

© Nicolás Barbieri, Judith Clares Gavilán, Miguel Ángel Casado del Río, David Fernández Quijada, Josep Àngel Guimerà i Orts

Tots els drets reservats

© d'aquesta edició, FUOC, 2015

Av. Tibidabo, 39-43, 08035 Barcelona

Disseny: Manel Andreu

Realització editorial: Oberta UOC Publishing, SL

Dipòsit legal: B-3.737-2015

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (BY-NC-ND) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Continguts

Mòdul didàctic 1

La intervenció pública en cultura i comunicació

Judith Clares Gavilán

1. La cultura i la comunicació com a indústries culturals
2. Origen i evolució del concepte de política cultural i de comunicació
3. Motius per a la intervenció pública en cultura i comunicació
4. Els objectius de la intervenció pública en cultura i comunicació
5. Els models o paradigmes de política cultural i de comunicació
6. Organismes internacionals dedicats a la cultura: la UNESCO i el Consell d'Europa

Mòdul didàctic 2

La intervenció pública en el cinema

Miguel Ángel Casado del Río

1. Què és la política cinematogràfica?
2. El marc internacional de la política cinematogràfica. L'Organització Mundial del Comerç i l'excepció cultural
3. La política cinematogràfica a Europa
4. El marc estatal per a la promoció de la cinematografia
5. La política cinematogràfica a Espanya
6. El marc autonòmic cinematogràfic

Mòdul didàctic 3

La intervenció pública en televisió

David Fernández Quijada

1. Introducció
2. El marc internacional de la política televisiva
3. La política televisiva a Europa
4. La política televisiva a Espanya
5. El marc televisiu autonòmic
6. Autoritats regulatòries

Mòdul didàctic 4

La intervenció pública en la premsa

Josep Àngel Guimerà i Orts

1. Les polítiques de premsa: ajudes econòmiques i defensa del pluralisme
2. La justificació de les ajudes: la doble naturalesa de la premsa i el seu paper en el manteniment de la democràcia
3. El cas espanyol: una política en mans de les comunitats autònomes
4. Catalunya: entre el suport al català i la creació d'un sistema mediàtic propi
5. El futur de les ajudes a la premsa: unes polítiques sempre discutides

Mòdul didàctic 5

El concepte indústries creatives i el seu impacte en les polítiques culturals i de comunicació

Nicolás Barbieri

1. De les indústries culturals a les indústries creatives: els conceptes
2. Dels conceptes a la pràctica: les polítiques de les indústries creatives
3. Del Programa MEDIA al Programa Europa Creativa
4. Un panorama de la situació a Espanya
5. Alternatives de polítiques culturals i de comunicació